

RSFSR-iň türk halklarynyň kommunistleriniň maslahatynda sözlenen söz

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

RSFSR-iň türk halklarynyň kommunistleriniň maslahatynda
sözlenen söz RSFSR-iň TÜRK HALKLARYNYŇ KOMMUNISTLERINIŇ
MASLAHATY AÇYLANDA SÖZLENEN SÖZ

1921-nji ýyl, 1-nji ýanwar

(**Protokol ýazgysy**)

Ýoldaş Stalin, maslahaty açyp we Merkezi býuronyň
kanagatlanarlyk işlemändigini, ony täzeden saýlamalydygyny
belläp, RSFSR-iň türk halklary arasynda kommunizmiň ösüşiniň
şertlerini gysgaça häsiýetlendirmäge geçýär.

Russiýada kommunizmiň ösüşiniň uzak taryhy bardyr, rus sosializminiň içinde telim on ýyla çeken uzak teoretiki iş we teoretiki göreş taryhy bardyr. Bu göreşiň netijesinde partiýaly köpcüligi öz yzy bilen alyp barmak üçin teoriýa taýdan ýeterlik derejede güýçli we prinsipial taýdan durnukly ýolbaşy elementleriň jebisleşen topary emele geldi.

Mundan tapawutlanyp, biziň ýurdumyzyň Gündogarynda kommunizm ýaňy döredi, ösüşiň deslapky teoretiki döwrünü geçmän, sosializm ugrundaky praktiki rewolýusion göreşiň baryşynda döredi. Türk kommunizminiň teoriýa taýdan gowşaklygy, biziň ýurdumyzyň türk dillerinde diňe prinsipial kommunistik edebiyat döretmek bilen ýok etmek boljak gowşaklygy şu ýerden gelip çykýar.

Rus kommunizminiň ösüşiniň taryhynda milletçilik gyşarmasyna garşı göreşiň hiç haçan uly ähmiyeti bolan däldir. Geçmişde ýurdy soran millet bolan umuman ruslar, hususan-da rus kommunistleri milli zulmy başdan geçirmediler, käbir "welikoderžaw şowinizm" pikir-duýgularyny hasap etmän, umuman aýtsak, bularyň arasynda milletçilik meýilleri bolmady, şoňä görä-de bular beýle meýilleri ýok etmeli bolmadylar ýa-da ýok etmeli bolmadylar diýen ýalydyr.

Milli zulum döwrünü başdan geçiren ezilen halklaryň ogullary bolan türk kommunistleri mundan tapawutlanýarlar, bularyň arasynda milletçilik gyşarmasy, milletçilik galyndylary hemise bardy we häzir hem bar, ol milletçilik gyşarmasyny we milletçilik galyndylaryny ýok etmek türk kommunistleriniň nobatdaky wezipesidir. Bu ýagdaýyň biziň ýurdumyzyň Gündogarynda kommunizmiň kristallaşmagy işinde böwet bolup durýandygy şübhесizdir.

Emma Gündogardaky kommunizmiň öz bähbitli tarapy-da bar. sosializmi praktikada durmuşa geçirmek işinde rus kommunistleriniň ygtyýarynda Ýewropanyň önde barýan ýurtlarynyň tejribesi ýokdy ýa-da düybünden ýok diýen ýalydy (Ýewropa esasan parlament göreşiniň tejribesini berdi), şoňa görä-de rus kommunistleri, birnäçe gutulgysyz ýalňışlyklar goýberip, hut öz serişdeleri bilen sosializme tarap ýol açmaly boldular.

Sosializm ugrunda rus ýoldaşlart bilen ýanaşyklykda alnyp barylan praktiki göreşiň baryşynda dörän türk kommunizmi mundan tapawutlanýar, türk kommunizminiň rus ýoldaşlaryň praktiki tejribesinden peýdalanmaga we ýalňyş goýbermezlige mümkünligi boldy. Şu ýagdaýyň özi Gündogarda kommunizmiň çalt depgin bilen ösdürilmegi we mäkämlendirilmegi üçin ähli mümkünlikleriň bardygynyň kepili bolup hyzmat edýär.

Şu ýagdaýlaryň hemmesi heniz hem ýaş türk kommunizmi barada partiýanyň Merkezi Komitetiniň ýumşagrak syýasat ýöretmeginé sebäp boldy, türk kommunizminiň ýokarda görkezilen gowşaklyklaryna we kemçiliklerine garşıy göreşmek içinde Gündogaryň durnukly kommunistik elementlerine köek bermek syýasatyny ýöretmeginé sebäp boldy.

Merkezi býuro – ýurдумызыň gündogarynda milletçilik galyndylaryna garşy görüşmek çäreleri we komminizmi teriýa taýdan mäkämlendirmek çäreleri öz üsti bilen durmuşa geçirilmeli bolan apparatdyr.

“Правда”gazeti, 12.01.1921 ý. Publisistika